

ליה פבילה) וְעַל לְאֶתֶר דְּאַצְטְרִיף בְּגִן עֵדֵן. וְאַנָּא, חֲבַרְיָא, בְּהוּא שְׁעֵתָא דְאַסְתְּלִקְנָא מְעֻלְמָא, רוּחָא דִּילִי אֶסְתְּלֵק וְדַמְךָ מִיד, עַד שְׁעֵתָא זְעִירָא דְאַחֲיָא לִי קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְגוֹפָא הָוָה מִית. בְּשְׁעֵתָא דְפִתַח בְּרִי בְּאֵינוֹן מַלְיִן, כְּדִין פְּרָחָה נְשֻׁמְתִּיה (נ"א נְשֻׁמְתִּי), וְאַעֲרַעַת בְּנְשֻׁמְתָא דִּילִי, דְהָוָה סְלֵקָא מְגוֹ דְכִיּוּ וּמְגוֹ טְבִילָה, וְעַאלַת בְּאַתֶּר דְּעַאלַת, וְתַמְן אֶתְדֵן דִּינְהָא, וְאַתִּיּהִיבוּ לִי עֲשָׂרִין וְתַרְיִן שְׁנִין דְּחִיִּין, בְּגִין דְּמַעֲיִן (דְּרַ"ה ע"ב) וּמַלְיִן דְּבְרִי, מִכְּפֹאן וְלְהֵלְאָה, אִית לִי לְאַשְׁתְּדֵלָא בְּמַה דְּחַמִּינָא, דְּהָא לִית לִי לְאַשְׁתְּדֵלָא בְּמַלְיִן דְּהָאִי עֲלֻמָּא. כִּיּוֹן דְּחַמִּינָא מַה דְּחַמִּינָא, וּבְעֵי קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא דְלָא יִתְאַבִּיד וְיִתְנַשֵּׁי מִנְּאִי כְּלוּם.

פִּתַח וְאָמַר, (תהלים קיח) יִסּוּר יִסְרַנִּי יְהוָה וְגוֹ', דְּוֹד מִלְּפָא אָמַר דָּא, עַל כָּל מַה (ס"א דְּאַעֲבַר) דְּעַבַד בְּהָאִי עֲלֻמָּא, וְאָמַר עַל אֲבִטְחוּתָא דְהָוָה לִי בְּהוּא עֲלֻמָּא. עַל כָּל מַה דְּאַעֲבַר בְּהָאִי עֲלֻמָּא, דְּרִדִּיפוּ לִי, וְהָוָה (לִי) עָרִיק בְּאַרְעָא נּוֹכְרָאָה, בְּאַרְעָא דְּמוֹאֲב, וּבְאַרְעָא דְּפִלְשֵׁתַי, וּמִכְּפֹלְהוּ שְׂזִיב לִי קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְלָא שְׂבִיק לִי לְמוֹתָא, וְאָמַר עַל אֲבִטְחוּתָא דְהוּא עֲלֻמָּא.

אָמַר דְּוֹד, אִי הָכָא חֲבָנָא לְגַבִּי קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, הָכָא אֶלְקִינָא, וְקַבִּילְנָא עוֹנְשָׁא דִּילִי, וְאַדְפִּי לִי מִכָּל מַה דְּחֲבָנָא, וְלָא שְׂבִיק עוֹנְשָׁא דִּילִי לְהוּא עֲלֻמָּא, בְּתַר מִיתָה. וְדָאִי יִסּוּר יִסְרַנִּי יְהוָה, בְּהָאִי עֲלֻמָּא, בְּגִין לְנִקְאָה לִי. וְלַמּוֹת לֹא נִתְנַנְי, בְּהוּא עֲלֻמָּא, לְנִטְלָא נְקַמְתָּא מִנְּאִי, וְאַנָּא, הָא קִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אֲנִקִּי לִי זְמַנָּא חָדָא בְּהָאִי עֲלֻמָּא, מִכְּפֹאן וְלְהֵלְאָה אֲצְטְרִיכְנָא דְלָא אָהָא בְּכִסּוּפָא בְּעֻלְמָא דְאַתִּי.

אוֹתָהּ, (לשאל, להדון שם, ומיד מעלה אותה ועושה לה טבילה) וְנִכְנַס לְמַקּוּם שְׁצִרִיף בְּגִן עֵדֵן.

וְאַנִּי, חֲבַרְיָא, בְּאוֹתָהּ שְׁעָה שְׁהִסְתְּלִקְתִּי מִהָעוֹלָם, רוּחִי עֲלָתָה וְנִרְדְּמָה מִיָּד, עַד שְׁעָה קְלָה שְׁהִחֲיִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְהַגּוֹפָא הָיָה מֵת. בְּשְׁעָה שְׁפִתַח בְּנֵי בְּאוֹתָם דְּבְרִי, אֲזַ פְּרָחָה נְשֻׁמְתוֹ (נְשֻׁמְתִּי), וּפְגַשָּׁה בְּנְשֻׁמְתִּי שְׁהִיָּתָה עוֹלָה מִתּוֹךְ טְהָרָה וּמִתּוֹךְ טְבִילָה, וְנִכְנַסָּה בְּמַקּוּם שְׁנִכְנַסָּה, וְשֵׁם דְּנוֹ אֶת דִּינָהּ, וְנִתְּנָו לִי עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שְׁנוֹת חַיִּים בְּגַלְל דְּמַעוֹת וְדְבָרֵי בְּנֵי. מִכְּפֹאן וְהֵלְאָה יֵשׁ לִי לְהִשְׁתְּדַל בְּמַה שְׂרָאִיתִי, שְׁהָרִי אִין לִי לְהִשְׁתְּדַל בְּדְבָרֵי הָעוֹלָם הַזֶּה. כִּיּוֹן שְׂרָאִיתִי מַה שְׂרָאִיתִי, וְרוּצָה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁלֹא יֵאבֵד וְיִשְׁכַּח מִמֶּנִּי כְּלוּם.

פִּתַח וְאָמַר, (תהלים קיח) יִסּוּר יִסְרַנִּי יְהוָה וְגוֹ'. דְּוֹד הַמֶּלֶךְ אָמַר אֶת זֶה עַל כָּל מַה (שְׁעַבַר) שְׁעָשָׂה בְּזָה הָעוֹלָם, וְאָמַר עַל הַהִבְטָחָה שְׁהִיָּתָה לוֹ בְּאוֹתוֹ עוֹלָם. עַל כָּל מַה שְׁעַבַר בְּעוֹלָם הַזֶּה, שְׂרַדְּפוּ אוֹתוֹ, וְהָיָה (לוֹ) בּוֹרַח בְּאַרְץ נְכַרְיָה, בְּאַרְץ מוֹאֲב וּבְאַרְץ פְּלִשְׁתִּים, וּמִכָּל הַצִּילוֹ הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא וְלֹא הִשְׁאִירוּ לְמוֹת, וְאָמַר עַל הַהִבְטָחָה שֶׁל אוֹתוֹ הָעוֹלָם.

אָמַר דְּוֹד, אִם כָּאן חֲטָאִי לְקְדוּשׁ - בְּרוּךְ הוּא, כָּאן לְקִיתִי וְקַבִּלְתִּי עֲנָשִׁי, וְטָהַר אוֹתִי מִכָּל מַה שְׁחֲטָאִיתִי, וְלֹא הִשְׁאִיר עֲנָשׁ שְׁלִי לְעוֹלָם הַהוּא לְאַחַר מִיתָה, וְדָאִי יִסּוּר יִסְרַנִּי יְהוָה - בְּעוֹלָם הַזֶּה כְּדִי לְנִקְוֹתֵנִי, וְלַמּוֹת לֹא נִתְנַנְי - בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם לְקַחַת מִמֶּנִּי נְקָמָה. וְאַנִּי, הָרִי הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא נָקָה אוֹתִי פַּעַם אַחַת בְּעוֹלָם הַזֶּה, מִכְּפֹאן וְהֵלְאָה אֲנִי צָרִיף שְׁלֹא לְהִיּוֹת בְּבוּשָׁה בְּעוֹלָם הַכָּא.

פָּתַח הַהוּא יִנּוּקָא בְּרִיהַ וְאָמַר, (במדבר כז) אָבִינוּ
 מֵת בַּמִּדְבָּר וְהוּא לֹא הָיָה בְּתוֹךְ הָעֵדָה
 וְגו'. אָבִינוּ, הָא טַעְמָא לְעֵילָא, אָרִיף מְלָה
 וּמְשִׁיף לָהּ, אִי חֲסִידֵין קִדְיִשִׁין, פְּמָה מְשִׁיכוּ
 דְּצַעְרָא בְּמִקְרֵי אָבִינוּ. לִית צַעְרָא, וְלִית פְּאָבָא
 דְּרוּחָא וְנִפְשָׁא, אֲלֵא כַד קָרְאֵן הָכִי, אָבִינוּ,
 בְּכַאָבָא מְלָבָא. מֵת בַּמִּדְבָּר, וְכִי אַחֲרָנִין לֹא
 מִיתוּ בַּמִּדְבָּרָא, דְּהִכָּא רִשִׁים לִיהַ, וְאָמַר דְּאִיהוּ
 מֵת בַּמִּדְבָּר, וְהָא אֲלֵף וּרְבָבָן מִיתוּ בַּמִּדְבָּרָא.
 אֲדָא פְּמָה בְּנֵי נֶשֶׁא עֲרֻטִּילְאִין עַל דָּא, מְנַהוֹן
 אַמְרֵי דְהוּא מְקוֹשָׁשׁ עֲצִים הָוֵה, דְּכַתִּיב
 פִּי בְּחֻטָּאוֹ מֵת. וּמְנַהוֹן אַמְרֵי הָכִי, וּמְנַהוֹן
 אַמְרֵי הָכִי, וְאֲנָא הָכִי אוֹלִיפְנָא, יוֹמָא דְאָבָא
 נָפַל בְּבֵי מְרַעִיָה, אוֹלִפִּי לִי דָא. וְאֲנָא חֲמִינָא
 מַה דְּחֲמִינָא, דְּפָקִיד לִי אָבָא דְלֹא לְגַלְאָה.
 אֲלֵא כְּמָה וְכְמָה הָווּ דְּמִיתוּ בַּמִּדְבָּרָא, וְלֹא
 עַל חוּבָא דְקִרְחָא, וְלֹא עַל חוּבָא דְמַרְגְּלִים, כַּד
 אַתְגְּזֹר גְּזָרְהַ, (ס"א וְלֹא עַל חוּבָא דְעֵגְלָא דְעֵבְרוּ וְכו') אֲלֵא
 קוּדָם (ס"א דְּמִיתוּ עַל חוּבָא דְקִרְחָא, עַל חוּבָא דְמַרְגְּלִים, כַּד אַתְגְּזֹר גְּזָרְהַ,
 וְקוּדָם) מִתַּן תּוֹרָה, וּבִתְרַ עֵגְלָא דְעֵבְרוּ, אֵינּוּן
 מְטַעֵי עֲלָמָא, וְאֵינּוּן דְּאִתְמַשְׁכוּ אַבְתְּרִיָהוּ.
 אַבְרָ טַעֲנָה דְטַעֲנֵנוּ אֵינּוּן בְּנִתִין, דְּמִית
 בַּמִּדְבָּר, אִיהוּ, וְהָוֵה צְלַפְחָד רַב לְבֵי
 יוֹסֵף, וּמַגּוּ דְלֹא הָוֵה יָדַע אַרְחוּי דְאוּרִייתָא
 כְּדָקָא יָאוּת, לֹא הָוֵה נָשִׂיא. וְהוּא הָוֵה
 דְלֹא נָטַר פּוּמִיָה וּמְלוּי לְקַבְלִיָה דְמִשָּׁה,
 וְעֵלִיָה כְּתִיב, (במדבר כא) וַיָּמָת עִם רַב מִיִּשְׂרָאֵל.
 גָּבֵר דְלֹא יָדַע אוּרִייתָא, (ס"א לֹאוּ רַב בְּאוּרִייתָא)
 וְאִיהוּ רַב מְשַׁפְּחָה. רַב דְּזִרְעָא דִּיוֹסֵף, מְבַנּוּי
 דְּמִנְשָׁה. וּבְגִין דְּחַב בַּמִּדְבָּר בְּמִלוּלָא לְגַבֵּי
 מִשָּׁה, חֲשִׁיבוּ דְמִשָּׁה אֲנָטִיר דְּבָבוּ. וּבְגִין
 כַּף קָרִיבוּ לְקַמִּיָה דְמִשָּׁה, וְאֲלַעְזָר, וְכָל
 הַנְּשִׂיאִין, וְכָל רִישֵׁי אַבְהָן, וְלֹא מְלִילוּ עִם

פָּתַח אוֹתוֹ תִּינוּק בְּנוֹ וְאָמַר, (במדבר
 כז) אָבִינוּ מֵת בַּמִּדְבָּר וְהוּא לֹא הָיָה
 בְּתוֹךְ הָעֵדָה וְגו'. אָבִינוּ, הָרִי
 הַטַּעַם לְמַעְלָה, הָאָרִיף בְּמִלָּה
 וּמְשִׁיף אוֹתָהּ. אִי חֲסִידִים קִדּוּשִׁים,
 פְּמָה מְשִׁיכוּ צַעַר בְּקִרְיַת אָבִינוּ.
 אֵין צַעַר וְאֵין פְּאָב שֶׁל רוּחַ וְנִפְשׁ
 אֲלֵא כְּשֶׁקָרְאֵנוּ כֶּף, אָבִינוּ, בְּכַאָב
 מְלָב. מֵת בַּמִּדְבָּר, וְכִי אַחֲרִים לֹא
 מִתוּ בַּמִּדְבָּר שְׂפָאֵן רִשִׁים אוֹתוֹ
 וְאָמַר שֶׁהוּא מֵת בַּמִּדְבָּר? וְהָרִי
 אֲלֵפִים וּרְבָבוֹת מִתוּ בַּמִּדְבָּר!
 אֲדָא פְּמָה בְּנֵי אָדָם מְעֲרֻטִּילִים עַל
 זֶה, מֵהֶם אוֹמְרִים שֶׁהוּא הָיָה
 מְקוֹשָׁשׁ הָעֲצִים, שְׂכַתוֹב פִּי
 בְּחֻטָּאוֹ מֵת. וּמֵהֶם אָמְרוּ כֶּף,
 וּמֵהֶם אָמְרוּ כֶּף, וְאֵין כֶּף לְמַדְתִּי:
 יוֹם שֶׁאָבָא נָפַל בְּבֵית חָלִיו, לְמַדְנֵי
 אֵת זֶה, וְאֵין רְאִיתִי מַה שְׂרָאִיתִי,
 שְׂצִנָּה אוֹתִי אָבָא שְׁלֹא לְגַלוּת.
 אֲלֵא פְּמָה וְכְמָה הָיוּ שְׂמִתוּ
 בַּמִּדְבָּר, וְלֹא עַל חֻטָּא קִרְחָא וְלֹא
 עַל חֻטָּא הַמַּרְגְּלִים. כַּף נִגְזָרְהַ
 הַנְּגִזְרָה. (וְלֹא עַל חֻטָּא הָעֵגְלָא שְׂעִשׂוּ וְכו')
 אֲלֵא קוּדָם (שְׂמִתוּ עַל חֻטָּא קִרְחָא, עַל חֻטָּא
 הַמַּרְגְּלִים, כַּאֲשֶׁר נִגְזָרְהַ הַנְּגִזְרָה, וְקוּדָם) מִתַּן
 תּוֹרָה, וְאַחֲרַ הָעֵגְלָא שְׂעִשׂוּ אוֹתָם
 מְטַעֵי הָעוֹלָם וְאֵלוּ שְׂנַמְשְׁכוּ
 אַחֲרֵיהֶם.
 אַבְרָ טַעֲנָה שְׂטַעֲנֵנוּ אוֹתָן בְּנוֹת,
 שְׂמִת בַּמִּדְבָּר הוּא, וְהָיָה צְלַפְחָד
 גְּדוֹל לְבֵית יוֹסֵף, וּמִתוֹךְ שְׁלֹא יָדַע
 דְּרַכֵּי הַתּוֹרָה כְּרָאוּי, לֹא הָיָה נָשִׂיא,
 וְהוּא הָיָה שְׁלֹא שְׂמַר פִּיו וּדְבָרָיו
 מוּל מִשָּׁה, וְעֵלִיו כְּתוּב (שם כא)
 וַיָּמָת עִם רַב מִיִּשְׂרָאֵל. גָּבֵר שְׁלֹא
 יָדַע אֵת הַתּוֹרָה, (לֹא גְדוֹל בַּתּוֹרָה) וְהוּא
 גְּדוֹל הַמְשַׁפְּחָה. גְּדוֹל שֶׁל זֶרַע
 יוֹסֵף, מְבַנֵּי מִנְשָׁה. וּמִשׁוּם שְׂחֻטָּא
 בַּמִּדְבָּר בְּדַבּוּר לְמִשָּׁה, חֲשִׁבוּ
 שְׂמִשָּׁה שְׂמַר לוֹ שְׂנָאָה, וּמִשׁוּם כֶּף
 קָרְבוּ לְפָנֵי מִשָּׁה וְאֲלַעְזָר וְכָל
 הַנְּשִׂיאִים וְכָל רִישֵׁי הָאָבוֹת, וְלֹא
 דְּבָרוּ עִם מִשָּׁה אֲלֵא לְפָנֵיהֶם,

משה אלא לקמיהו, בגין דקניאו קנאה מניה. מבאן, מאן דחייש מן דינא, יקרב אחרנין, ויסגי בגוברין בהדי ההוא דינא, בגין דישמעון דינא מניה, וידחל מניהו, ולא יהא דן אלא כדקא יאות, ואי לא, ידחי ליה מן דינא. ואינון לא ידעו דהא (במדבר יב) משה ענו מאד מפל האדם אשר על פני האדמה. ולא ידעו דמשה לאו הכי.

משום שקנאו ממנו קנאה. מבאן, מי שחושש מן הדין, יקרב אחרים וירבה אנשים אצל אותו דין, כדי שישמעו דין ממנו ויפחד מהם, ולא יהא דן אלא כראוי, ואם לא - ידחה אותו מן הדין. והם לא ידעו שהרי (שם יב) משה ענו מאד מפל האדם אשר על פני האדמה, ולא ידעו שמשה לא כף.

ביון דחמא משה כה, אמר חמינא דכל פנופיא דגוברין רברבין מישראל, וכל רישי אבהן וכל נשיאי פנשתא, עלי קריבו. מיד אתפרש משה מן דינא, הדא הוא דכתיב, (במדבר כז) ויקרב משה את משפטן לפני יי. (אמר משה לא אתחוו לי לדינא דא) ענותנותא דמשה, אקריב את משפטן לפני יי. דינין אחרנין, ארחא דא לא נטלי, דאף על גב דכנופיא סגי עליהון. אינון דיני אקרון עזי פנים, לית בהו מענותנותא דמשה כלל. זכאה חולקיה דמשה. חדו רבי אלעזר וחרביא.

ביון שראה משה כף, אמר, ראיתי שכל התפנסות של אנשים גדולים מישראל וכל ראשי האבות וכל נשיאי הפנסת קרבו אלי. מיד פרש משה מן הדין, זהו שכתוב (שם כז) ויקרב משה את משפטן לפני ה'. (אמר משה, לא ראוי לי לדין זה) ענותנותו של משה, הקריב את משפטן לפני ה'. דינים אחרים לא לוקחים דרך זו, שאף על גב שהתפנסות גדולה עליהם. הם נקראים דינים עזי פנים, אין בהם מענותנותו של משה כלל. אשרי חלקו של משה.

אמר ההוא ינוקא, אהדרנא למלין קדמאין. אבינו מת במדבר אבינו האי טעמא דאמי, לנחש תלייא על קדליה, ומשיף זנביה בפומיה, בטעמא, דההוא דאתמשף עליה לעילא. מת במדבר, במלולא דפומיה. אתבהיל ההוא ינוקא בבהילו, ואתקיף בקודלא דאבוי, ובכה ואמר, צלפחד דא במלולא מית, ואנת אבא במלולא אהדרת לעלמא דא. אהדר אבוי ונשיק (דף ר"ו ע"א) ליה, וגפיף ליה. פכו רבי אלעזר, וחרביא כלהו, ואבוי בכה בהדיהו, נטלוהו כלהו ונשקוהו בפומוי, על רישיה, ועל עינוי, ואבוה הוה בכי בהדיה.

שמחו רבי אלעזר והחברים. אמר אותו תינוק, חזרנו לדברים הראשונים. אבינו מת במדבר. אבינו, הטעם דומה לנחש שתלוי על ערפו, ומושף זנבו בפיו בטעם שאתו שנמשף עליו למעלה. מת במדבר, בדבור פיו. התבהל אותו תינוק בכהלה ותפס בערף אביו, ובכה ואמר, צלפחד זה מת בדבור, ואתה אבא, בדבור חזרת לעולם הזה. חזר אביו ונשקו וחרבנו. פכו רבי אלעזר וכל החברים, ואבוי בכה אפם. לקחוהו כלם ונשקוהו בפיו, על ראשו, ועל עינוי, ואבוי היה בוכה עמו.

אמר לו רבי אלעזר, בני, הואיל ואמר דבר זה, מה זה פי בחטאו

אמר ליה רבי אלעזר, ברי, הואיל ואמרת מלה דא, מהו כי בחטאו מת.

מת? אָמַר אוֹתוֹ תִּינוּק, אָבָא אָבָא, בְּדָבָר אֶחָד מִסְפִּיק לָהֶם, בְּחֻטְאוֹ שֶׁל אוֹתוֹ (בִּין שְׁאוֹתוֹ) נֶחֱשׁ הַפְּרוּף בְּזַנְבוֹ לְמַעַלָּה, מִשֶּׁף טַעַם בְּחֻטְאוֹ. מַה זֶה בְּחֻטְאוֹ? בְּחֻטְא אוֹתוֹ הַנֶּחֱשׁ (וְלֹא בְחֻטְא אַחֵר). וּמַהוּ? דְּבוּר פִּי, פִּי בְּחֻטְאוֹ מֵת, טַעַם אוֹתָהּ מְשִׁיכוֹ שֶׁל אוֹתוֹ נֶחֱשׁ הַפְּרוּף בְּזַנְבוֹ, בְּחֻטְאוֹ וְדַאי.

רָקְחוּ רַבֵּי אֶלְעָזָר בְּכַחוֹ בֵּין זְרוּעוֹתָיו, וּבְכּוֹ כָּל הַחֲבָרִים. אָמַר לָהֶם, רַבּוֹתֵינוּ, הַשְּׂאִירוּנִי אֶצֶל אָבָא, שְׂעַד עֶכְשׁוֹ לֹא הִתְלַשְׁבָּה רוּחִי (רוּחִי). אָמַר רַבֵּי אֶלְעָזָר לְרַבֵּי יוֹסִי, אָמַר כַּמָּה יָמִים וְשָׁנִים לְתִינוּק הַזֶּה? אָמַר לָהֶם, חֲבָרִים, בְּבִקְשָׁה מִכֶּם, אֵל תְּבַקְשׁוּ זֶה, שְׁהָרִי עוֹד לֹא הִגִּיעוּ עָלָיו חֲמֵשׁ שָׁנִים.

אָמַר לוֹ רַבֵּי אֶלְעָזָר, חֵס וְשְׁלוֹם, שְׁהָרִי בְּעֵין טוֹבָה אֲנִי מְשַׁגְּיחִים בּוֹ. וּמַה שְּׂאֵמַרְתָּ חֲמֵשׁ שָׁנִים, אוֹתָם חֲמֵשׁ שָׁנִים (בְּרֵאשִׁית מַדָּה) אֲשֶׁר אֵין חֲרִישׁ וְקָצִיר, שְׁלֹא תִקְצֹר אוֹתוֹ לְעוֹלָמִים. אָמַר רַבֵּי אֶלְעָזָר לְרַבֵּי אָבָא, גִּשְׁב כָּאֵן עַד שְׁבַעָה יָמִים כְּדִי שֶׁהִתְלַשְׁבַּת הַבַּיִת. שְׁהָרִי כָּל שְׁבַעָת הַיָּמִים שֶׁהִנְשָׁמָה יוֹצֵאת מִהַגּוֹף, הוֹלֶכֶת עֲרֻמָּה. וְכַעַת שְׁחֻזְרָה, עַד עֶכְשׁוֹ לֹא הִתְלַשְׁבָּה בְּמִקּוּמָה עַד שְׁבַעָה יָמִים.

אָמַר רַבֵּי אָבָא, כְּתוּב (דְּבָרִים טו) פִּתַח תְּפַתַּח אֶת יָדְךָ לְאַחִיךָ לְעִנְיֶיךָ וּלְאַבְיָנֶיךָ. פֶּסוּק זֶה הָרִי לְמַדְנֹו אוֹתוֹ, שְׁלֹא יִשְׁאִיר אָדָם אֶת הָעֵנִי שֶׁלוֹ וְיִתֵּן לְאַחֵר. הָרִי רַבֵּי יוֹסִי חָמִיךְ בְּבֵית חֲלִי, גִּלְף וְנִגְמַל אֵתוֹ חֶסֶד, וְאַחֵר שְׁנַחֲזֹר, נִכְנָס בְּזָה. וְהָרִי כָּל זְמַן שְׁגִלְף וְנַחֲזֹר בְּדַרְךָ זוֹ, נִרְאֶה תַּחִית הַמַּתִּים. אָמַר רַבֵּי אֶלְעָזָר, וְדַאי כֶּף הוּא. נִשְׁקוּ אֶת אוֹתוֹ תִּינוּק, בְּרַכּוּהוּ וְהִלְכוּ.

אָמַר רַבֵּי אָבָא, תְּמַהֲנִי עַל

אָמַר הֵהוּא יְנוּקָא, אָבָא, אָבָא, בְּחַד מְלָה סְגִי לֹון, בְּחֻטְאוֹ דֵּהֵהוּא (פ"א בִּין דֵּהֵהוּא) נֶחֱשׁ דְּכָרִיף בְּזַנְבִּיהָ לְעִילָא, מְשִׁיף טַעַמָא בְּחֻטְאוֹ, מְאִי בְּחֻטְאוֹ. בְּחֻטְאוֹ דֵּהֵהוּא נֶחֱשׁ. (וְלֹא בְחֻטְא אַחֵרָא) וּמְאִי אִיהוּ. מְלוּלָא דְּפוּמִיָּה, פִּי בְּחֻטְאוֹ מֵת, טַעַמָא דֵּהֵהוּא מְשִׁיכוֹ דֵּהֵהוּא נֶחֱשׁ דְּכָרִיף בְּזַנְבִּיהָ, בְּחֻטְאוֹ וְדַאי.

נְטַלְיָה רַבֵּי אֶלְעָזָר בְּתוּקָפִיָּה, בֵּין דְּרוּעוּי, וּבְכּוֹ כְּלָהוּ חֲבָרִיָּא. אָמַר לֹון, רַבָּנָן, שְׁבוּקוּ לִי בְּהַדִּי אָבָא, דְּעַד כְּעַן לֹא אֶתְיִישְׁבָא רוּחִי (פ"א רוּחִיָּה). אָמַר רַבֵּי אֶלְעָזָר לְרַבֵּי יוֹסִי, אֵימָא כַּמָּה יוֹמִין וְשָׁנִין לְהָאִי יְנוּקָא. אָמַר לֹון, חֲבָרִיָּא, בְּמַטּוֹ מְנַיִיכוֹ לֹא תְבַעוֹן דָּא, דֵּהָא עַד לֹא מְטוֹן עָלוּי חֲמֵשׁ שָׁנִין.

אָמַר לִיָּה רַבֵּי אֶלְעָזָר, חֵס וְשְׁלוֹם, דֵּהָא בְּעִינָא טָבָא אֲשַׁנְחָנָא בִּיהָ. וּמַה דְּאֵמַרְתָּ חֲמֵשׁ שָׁנִין, אֵינּוֹן חֲמֵשׁ שָׁנִין (בְּרֵאשִׁית מַדָּה) אֲשֶׁר אֵין חֲרִישׁ וְקָצִיר. דֵּלָא תִקְצֹר לִיָּה לְעִלְמִין. אָמַר רַבֵּי אֶלְעָזָר לְרַבֵּי אָבָא, גִּיתִיב הָכָא עַד ז' יוֹמִין, בְּגִין דְּאֶתְיִישְׁבָא בֵּיתָא. דֵּהָא כָּל שְׁבַעָה יוֹמִין דְּנִשְׁמַתָּא נִפְקַת מִן גּוּפָא, אֲזִלַּת עֲרִטִילָאָה. וְהִשְׁתָּא דְּאֶהְדְּרַת, עַד כְּעַן לֹא אֶתְיִישְׁבַת בְּדוּכְתָאָה, עַד שְׁבַעָה יוֹמִין.

אָמַר רַבֵּי אָבָא, כְּתִיב (דְּבָרִים טו) פִּתּוּחַ תְּפַתַּח אֶת יָדְךָ לְאַחִיךָ לְעִנְיֶיךָ וּלְאַבְיָנֶיךָ, קָרָא דָא, הָא תְּנִינָן לִיָּה, דֵּלָא יִשְׁבוּק בַּר נֶשׁ עֲנִיָּא דִּילִיָּה, וְיָהֵב לְאַחֵרָא. הָא רַבֵּי יוֹסִי חֲמוּף בְּבִי מְרַעִיָּה, גִּיזִיל וְנִגְמוּל חֶסֶד עֲמִיָּה. וּבְתַר דְּנַהְדֵּר, גִּיעוּל בְּהָאִי. וְהָא כָּל זְמַנָּא דְּנַהְדֵּר וְנַהְדֵּר בְּאַרְחָא דָא, נֶחֱמִי תַּחִית הַמַּתִּים. אָמַר רַבֵּי אֶלְעָזָר וְדַאי הָכִי הוּא, נִשְׁקוּהוּ לְהֵהוּא יְנוּקָא, בְּרַכּוּהוּ וְאַזְלוּ.

אָמַר רַבֵּי אָבָא, תּוּוּהֵנָּא עַל דְּרִדְקֵי דְּדָרָא דָא,